

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana
gp.ukom@gov.si

Številka: 092-139/2019/2

Datum: 18. 7. 2019

Zadeva: Predlog 10071-139: Prisilno zdravljenje v psihiatrični bolnišnici za osebe, ki si vbrizgajo tako mero mamil, da potrebujejo nujno medicinsko pomoč

Spoštovani,

na Vlado RS ste posredovali pobudo, v kateri predlagate, da se v Sloveniji uvede prisilno psihiatrično zdravljenje za odvisnike od prepovedanih drog, ki zaradi previsokega odmerka droge potrebujejo nujno medicinsko pomoč. Menite namreč, da s tem dejanjem namenoma ogrozijo svoje življenje. V nadaljevanju vam podajamo pojasnila glede vašega predloga.

Sprejem na psihiatrično zdravljenje brez posameznikove privolitve predstavlja hud poseg v človekovo osebnost, zlasti v pravico do dostojanstva in osebne svobode. Dopustnost takšnega ravnanja je zato v Sloveniji zelo natančno opredeljena, ureja pa jo Zakon o duševnem zdravju (ZDZdr; Uradni list RS, št. 77/08 in 46/15 – odl. US). Tako je v skladu z 39. členom ZDZdr-ja zdravljenje osebe v oddelku pod posebnim nadzorom brez njene privolitve dopustno le, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- 1) če oseba ogroža svoje življenje ali življenje drugih ali če huje ogroža svoje zdravje ali zdravje drugih ali povzroča hudo premoženjsko škodo sebi ali drugim,
- 2) če je ogrožanje iz prejšnje alineje posledica duševne motnje, zaradi katere ima oseba hudo moteno presojo realnosti in sposobnost obvladovati svoje ravnanje in
- 3) če navedenih vzrokov in ogrožanja iz prve in druge alineje tega odstavka ni mogoče odvrniti z drugimi oblikami pomoči (z zdravljenjem v psihiatrični bolnišnici izven oddelka pod posebnim nadzorom, z ambulantnim zdravljenjem ali z nadzorovano obravnavo).

Pri osebi, ki zaradi intoksikacije s psihoaktivnimi snovmi potrebuje nujno medicinsko pomoč, ni mogoče samoumevno sklepati na namensko ogrožanje lastnega življenja. Intoksikacija s prepovedanimi drogami je lahko in največkrat tudi je posledica drugih dejavnikov, kot npr. nepričakovana visoka vsebnost psihoaktivne snovi v drogi (čistost drog zelo variira), prisotnost škodljivih primesi ali drugih nepričakovanih psihoaktivnih snovi v drogi ipd.

Zato na Ministrstvu za zdravje v okviru svojih pristojnosti podpiramo strokoven, usklajen, uravnotežen, human in celovit razvoj preprečevanja uporabe vseh drog, kakovostne programe zdravljenja in programe zmanjševanja škode zaradi drog. V Sloveniji smo razvili mrežo centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti, kjer so uporabnikom drog na voljo različne storitve, od svetovanja in psihoterapije do zdravljenja z zdravili. V omenjeno mrežo je vključenih preko 3.000 uporabnikov, sodelujejo pa še številni svojci. Poleg tega imamo v Sloveniji oblikovano tudi mrežo dokazano učinkovitih in najsodobnejših programov preprečevanja uporabe drog, svetovanja, terapevtske obravnave, zmanjševanja škode in zdravstvenih tveganj zaradi drog ter socialne in zaposlitvene aktivacije.

Menimo, da je trenutna sistemska ureditev področij duševnega zdravja in zdravljenja odvisnosti od drog ustrezno urejena, saj so programi zdravljenja in ostalih oblik podpore uporabnikom drog zelo dostopni in dosegljivi, hkrati pa varujejo temeljne pravice vseh državljanov Republike Slovenije, tj. ohranjanje dostojanstva in osebne svobode.

V upanju, da smo odgovorili na vašo pobudo, vas lepo pozdravljamo.

Pripravila:

Maša Serec
Jože Hren

Vesna-Kerstin Petrič
Sektor za krepitev zdravja ter
obvladovanje kroničnih nenalezljivih bolezni in stanj